

УДК 374:373.2.015.31

Л. В. Волох,
керівник гуртка груп раннього розвитку дитини
Центру науково-технічної творчості учнівської молоді

Мультимедійний супровід занять груп раннього розвитку дитини у позашкіллі *

Представлено теоретичні положення та практичні напрацювання щодо використання мультимедійних презентацій у роботі з дітьми 5–6-річного віку, що дозволяє зробити навчально-виховний процес у позашкільному навчальному закладі цікавим та результативним, забезпечує комплексне вивчення явищ дійсності, їх органічну інтеграцію, безперервність.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, презентація, гіперпосилання, навчально-виховний процес, методи та засоби, інтернет, інтерактивні технології, структура, етапи заняття, гра.

Volokh L. V. Multimedia Support of Lessons of Early Children Groups at Out-of-School Educational Institutions.

Theoretical and practical work regarding the use of multimedia presentations in the work with 5–6 years children is covered in the article. That allows making educational process at out-of-school educational institutions interesting and productive and provides complex studying of the reality phenomena, their organic integration and continuity.

Key words: information and communication technologies, presentation, hyperlink, educational process, methods and means, Internet, interactive technologies, structure, lesson stages, game.

Постановка проблеми. Сьогодні інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) відіграють важливу роль у вирішенні пріоритетних завдань навчання та виховання:

- формування цілісного світогляду;
- вироблення навчальних, комунікативних і комунікаційних навичок;
- розвиток основних психічних якостей вихованців.

Широке застосування комп'ютерних технологій у позашкільній освіті поступово, але досить впевнено стає найважливішою деталлю навчально-виховного процесу.

Нині дитина опановує комп'ютер раніше, ніж навчається грамотно писати чи критично читати. Тому можливості сучасного заняття з дітьми п'яти-шестирічного віку значно розширюються завдяки використанню мультимедійних, інтерактивних технологій, Інтернету.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні перед керівником гуртка раннього розвитку стоїть важливе завдання – виховати та підготувати дитину, здатну активно включитися у шкільний навчально-виховний процес.

Саме використання ІКТ дає нам можливість змінювати зміст гурткової роботи з вихованцями щодо:

- кращого сприйняття й засвоєння дітьми навчального матеріалу;

- зростання інтересу до пізнання;
- індивідуалізації навчання;
- розвитку творчих здібностей дітей;
- скорочення видів роботи, що стомлюють вихованців;

- використання різних аудіовізуальних засобів (музики, графіки, анімації) для збагачення змісту і посилення мотивації навчання;

- більш динамічної подачі матеріалу;
- формування в дітей адекватної самооцінки та створення умов для самостійної роботи.

* Презентація і світлина – на CD цього номера.

До того ж ІКТ використовують у всіх видах діяльності: ігровій, навчально-ігровій, практично-експериментальній, художній, конструюванні, дослідженні, співпраці у парах, груповій взаємодії при викладанні на заняттях з розвитку мовлення, математики, читання та початкового технічного моделювання тощо.

Найпростішою і найпоширенішою на сьогодні програмою, яка допомагає керівнику гуртка урізноманітнити заняття, є прикладна програма Microsoft Office Power Point. Як показує практика, використовувати комп'ютерні презентації можна на заняттях будь-якого типу:

- засвоєння нових знань;
- комбінованого;
- узагальнення та систематизації знань.

(У групах раннього розвитку дитини організація процесу навчання здійснюється, в основному, у формі комбінованого заняття). Головне, щоб поданий матеріал відповідав принципам науковості, наочності, був поданий в обсязі, що відповідає дидактичній меті. Тим часом використання презентацій залежить від творчого потенціалу керівника гуртка та програмного забезпечення, яким він користується.

Практикою доведено, що використовувати презентації доцільніше на занятті математики – під час усного рахунку, математичних диктантів, при роботі з геометричними фігурами, логічних вправах і задачах тощо; на заняттях з розвитку мовлення – під час зорових диктантів, при роботі з «деформованими словами», виконанні вправ на увагу, при складанні опису зображень тощо; на заняттях читання – під час різних видів словникової роботи, розгляді картин, ребусів, кросвордів, загадок; на заняттях початкового технічного моделювання та малювання – під час розгляду зображень, малюнків, схем, виготовленню аплікацій і т. ін.

Але слід пам'ятати, що презентації – це лише інструмент (один із багатьох інших інструментів керівника гуртка на занятті), а тому недоцільно презентацію робити важливішою за заняття, штучно «підганяти» все заняття під презентацію. Структура заняття при цьому не повинна принципово змінюватися.

На гуртку із презентацією, як і в будь-якому іншому, мають бути наявні всі основні етапи,

змінюватися може лише їх тривалість. Презентації використовують на різних етапах заняття: актуалізації знань, ознайомленні з новим матеріалом, закріпленні, узагальненні та систематизації знань. Досвідчені керівники гуртків, які вже звикли до використання презентацій, впевнилися, що на таких заняттях доцільно збільшити час на проведення етапу мотивації, адже завдяки презентації можна збільшити пізнавальне навантаження. А, як відомо, правильно мотивовані вихованці легше й з більшою охотою здобувають знання, прагнуть до творчої діяльності.

Використання презентацій допомагає урізноманітнити й етап актуалізації знань. Адже запитання можна ілюструвати графічними об'єктами, анімацією, звуковим супроводом, можна подати кілька слайдів із попередніх занять із кросвордами, ребусами, загадками тощо.

На етапі пояснення нового матеріалу можна використовувати фото-, аудіо-, відеофрагменти, гіперпосилання для зміни послідовності показу. Це дає можливість керівнику гуртка на свій розсуд змінювати хід бесіди, акцентувати увагу дітей на найскладніших моментах заняття залежно від сприйняття матеріалу і від ситуації на занятті. На слайдах доцільно подати лише основні думки, визначення, дати і назви подій, графічні, фото-, аудіо-, відеофрагменти тощо, виділити ті елементи, до яких слід повернути увагу дітей, подати той самий матеріал у різних формах, на різних прикладах. Для етапу закріплення знань можна дати ілюстровані запитання, завдання для групового або індивідуального виконання, запропонувати вихованцям самостійно прокоментувати вже показані слайди (які керівник гуртка демонстрував на етапі пояснення нового матеріалу).

Висновки. Основною перевагою використання презентацій у діяльності керівника гуртка є їх органічна інтеграція. У цікавій, динамічній, ігровій формі діти груп раннього розвитку опановують можливості комп'ютера, набувають первинних навичок користування технічними засобами, початковими вміннями й навичками управління своїми емоціями. Одночасно удосконалюють свої знання з певних навчальних предметів, розвивають пам'ять, просторову уяву, логічне мислення, творчі здібності й таким чином готуються до непростого шкільного життя.

Література

1. Андрусич С. Комп'ютерна підтримка курсу «Сходинки до інформатики»: зроблено перший крок / С. Андрусич // Початкова школа. – 2006. – № 8. – С. 36–381.
2. Концепція Програми інформатизації загальноосвітніх навчальних закладів, комп'ютеризації сільської школи // Комп'ютер у школі і сім'ї. – 2000. – № 3. – С. 3–10.
3. Мультимедійна підтримка навчального процесу // Початкова освіта. – 2012. – № 1–2. – С. 16.
4. Кітаєва М. Використання мультимедійних технологій / М. Кітаєва // Початкова освіта. – 2011. – № 38. – С. 7.